

Jak se chránit před povodněmi?

Příručka pro obyvatele Hrobec

Diakonie ČCE – Středisko humanitární a rozvojové spolupráce Obec Hrobce

Příručka byla vytvořena v rámci projektu Odolná obec III za finanční podpory Diakonie Katastrophenhilfe.

Děkujeme zástupcům obce za jejich podněty při přípravě této příručky.

Jak se chránit před povodněmi? Příručka pro obyvatele Hrobec © Diakonie ČCE – Středisko humanitární a rozvojové spolupráce, 2020

Autor: Ing. Mgr. Beata Wolfová, Mgr. et Mgr. Kamila Šimková, Mgr. Jarmila Dvořáková, Ph.D. Vydání první, 2020

978-80-907574-2-4

Obsah

Úvod	7
Kde získat aktuální informace o vývoji povodňové situace?	8
Jak zabezpečit doklady a cennosti před zničením?	10
Jak zabalit evakuační zavazadlo?	12
Kdo pomůže s evakuací nejvíce zranitelným občanům?	14
Jak zaopatřit zvířata při evakuaci?	15
Kam vystěhovat zařízení domácnosti a nábytek?	16
Kde se ubytovat během evakuace?	17
Než opustíte domácnost aneb finální kontrola	18
Doporučení pro občany žijící v záplavovém území	19
Jak si připravit svůj povodňový plán?	20
Zdroje	25

Úvod

Dostává se vám do rukou příručka **"Jak se chránit před povodněmi? Příručka pro obyvatele Hrobec"**, která vznikla ve spolupráci Diakonie Českobratrské církve evangelické a zástupců obce. Tato krátká publikace přináší rady, jak se co nejlépe připravit na povodeň – na situaci, kterou si nikdo z nás nepřeje, ale v budoucnu nastat bohužel může. Buďme tedy alespoň co nejlépe připraveni, ochraňme své zdraví a minimalizujme škody, které povodeň může způsobit. Věříme, že příručka vám bude k tomu nápomocna.

Kde získat aktuální informace o vývoji povodňové situace?

V případě nebezpečí povodně je třeba mít včasné a aktuální informace. Jak vypadá povodňová situace? Jaký je stupeň povodňové aktivity? Jaké nebezpečí nám hrozí? Byla nařízena evakuace?

Sledujte proto:

- sdělovací prostředky (Česká televize, Český rozhlas),
- webové stránky obce https://hrobce.cz,
- · informace sdělované obecním rozhlasem,
- spuštění sirény nebo varování sdělované megafonem,
- informační SMS z obce (k jejich odebírání se přihlaste na webových stránkách obce nebo na obecním úřadě),
- webové stránky Českého hydrometeorologického ústavu www.chmi.cz,
- případně webové stránky povodí Vltavy <u>www.pvl.cz</u> a povodí Labe <u>www.pla.cz</u>.

Pozornost věnujte vyhlašovaným stupňům povodňové aktivity (zkráceně "SPA"), které označují míru rizika pro obyvatele obce:

- 1. SPA stav bdělosti sledujte bedlivě situaci,
- 2.SPA stav pohotovosti připravte se, že můžete být vyzváni k evakuaci, zabezpečte si dům a připravte si evakuační zavazadlo,
- 3.SPA stav ohrožení evakuujte se na bezpečné místo (evakuační centrum).

Hrobce – přehled důležitých kontaktů

Webové stránky obce	https://hrobce.cz
Předseda povodňové komise	Kateřina Hlaváčová, tel.: 777 844 087
Místopředseda povodňové komise	Petra Peřinová, tel.: 603 850 825
Tajemník povodňové komise	Dana Slabá, tel.: 416 848 023
Člen povodňové komise	Jan Čížek, tel.: 606 087 117
Člen povodňové komise	Jaroslav Jelínek, tel.: 606 388 420
Člen povodňové komise	Miloslav Řípa, tel.: 723 451 298
KRIZOVÉ TELEFONNÍ ČÍSLO	tel.: 704 612 977

Nezapomínejte na své sousedy a varujte i občany, kteří:

- špatně slyší,
- mají špatné pokrytí obecním rozhlasem,
- nejsou doma kvůli práci,
- nerozumí dobře česky,
- žijí osaměle, jsou v důchodovém věku nebo se hůře orientují v informacích,
- nemají přístup k internetu.

Jak zabezpečit doklady a cennosti před zničením?

Důležitou součástí povodňové připravenosti je zabezpečení dokladů a cenností před jejich zničením. Jde o věci, které jsou nám vzácné, anebo jejich opětovné vyřízení stojí příliš mnoho času a energie (například doklady, úřední listiny).

Všechny důležité doklady a cennosti je proto vhodné uchovávat:

- v bezpečné části domu (např. u záplavových území ve vyšším patře, je-li to možné),
- na jednom místě, a to nejlépe v jedné krabici nebo pořadači, který lze rychle sbalit,
- doporučuje se pořídit si sken důležitých dokumentů a vložit jej na snadno přenosná média (USB flash disk).

Pořadač/krabice s důležitými dokumenty by měla obsahovat:

- rodinné dokumenty (rodné listy, oddací listy, úmrtní listy aj.),
- nabývací dokumenty k majetku (kupní a darovací smlouvy, usnesení o dědictví, výpisy z katastru nemovitostí),
- potvrzení o výši příjmů, rozhodnutí o důchodu, evidenční listy důchodového pojištění,
- pojistné smlouvy včetně aktualizované fotodokumentace a kopií účtenek (nábytek, kotel aj.),
- spořitelní knížky, akcie, potvrzení o investicích,

- technické průkazy vozidel,
- osvědčení a certifikáty (diplomy o dosaženém vzdělání a kvalifikaci),
- smlouvy a jiné důležité dokumenty (pracovní, úvěrové, obchodní smlouvy, smlouvy o zřízení bankovních účtů aj.),
- závěti a plné moci,
- ostatní rodinné dokumenty a cennosti (rodinná alba, fotografie aj.),
- kartu zdravotní pojišťovny, zdravotnickou dokumentaci (podle zdravotních specifik).

Upozornění na onemocnění (např. diabetes) noste vždy u sebe na kartičce.

Jak zabalit evakuační zavazadlo?

Evakuační zavazadlo si připravte, kdykoliv uslyšíte varování před nebezpečím. Při vyhlášení 3. SPA jsou občané, kteří žijí v ohrožených oblastech, povinni se evakuovat.

Do evakuačního zavazadla patří¹:

- pitná voda,
- předměty denní potřeby, jídelní miska a příbor,
- · osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti,
- přenosné rádio s rezervními bateriemi,
- mobilní telefon a nabíječka,
- toaletní a hygienické potřeby,
- · léky a osobní pomůcky (např. brýle, naslouchátko),
- svítilna,
- náhradní prádlo, oděv, obuv, pláštěnka,
- spací pytel nebo přikrývka,
- kapesní nůž, zápalky, šití a další drobnosti,
- · hračky, hry a knihy pro děti, potřeby pro malé děti a kojence,
- základní trvanlivé potraviny, nejlépe v konzervách, důkladně zabalený chléb.

Nezapomeňte označit zavazadlo svým jménem a adresou.

¹ dle doporučení HZS ČR, zdroj: www.hzscr.cz

Důležité osobní doklady zabalte do příruční tašky:

- občanský průkaz a cestovní pas,
- rodný list,
- řidičský průkaz,
- průkaz zdravotní pojišťovny,
- doklady k vozidlu a nemovitosti, pojistné smlouvy,
- platební karty,
- peníze a cennosti.

Kdo pomůže s evakuací nejvíce zranitelným občanům?

Myslete dopředu na osoby ve vaší rodině, které vyžadují zvláštní péči a pomoc s evakuací (senioři, nemocní lidé, malé děti).

Dopředu promyslete:

- jaké pomůcky a léky bude potřeba zabalit v případě evakuace,
- kdo a jak pomůže s evakuací (dopravní prostředky, invalidní vozíky apod.).

Ujistěte se, že odpovědní členové povodňové komise vědí o osobách, které potřebují zvláštní pomoc ve vaší rodině a sousedství.

Jak zaopatřit zvířata při evakuaci?

Během povodní nemá obec kapacitu zajistit bezpečný úkryt nebo přepravu pro zvířata. Jejich přepravu a umístění proto plánujte předem (v době, kdy povodně nejsou) a zajistěte jim přepravní schránky a přechodné umístění.

Menší domácí mazlíčky (psy, kočky) je možné vzít si s sebou v přepravních schránkách do evakuačního centra (vezměte si s sebou očkovací průkaz).

Exotická zvířata (ptáky, plazy, ryby apod.), která přežijí delší dobu bez dozoru, nechte doma na bezpečném místě a zajistěte jim dostatek potravy zhruba na týden.

Kam vystěhovat zařízení domácnosti a nábytek?

Povodně ohrožují nejen naše zdraví, značné škody způsobují také na majetku. Abyste uchránili vybavení vaší domácnosti před zničením, řiďte se těmito pokyny:

- vystěhujte nábytek do vyšších pater nebo k sousedům, kteří nemají dům v záplavovém území,
- pokud potřebujete pomoc se stěhováním, obraťte se na sousedy, kteří žijí v bezpečné vzdálenosti od záplavového území, nebo na zaměstnance obce a Sbor dobrovolných hasičů Hrobce,
- v případě potřeby je možné uskladnit vystěhovaný nábytek v objektech obce (nádražní sklad, budova Mateřské školy Rohatce).

Než začnete stěhovat nábytek do vyšších pater:

- zajistěte nejdříve důležité dokumenty a cennosti,
- připravte si předem evakuační zavazadlo, zajistěte zvířata a auto pro rychlou evakuaci,
- při stěhování nábytku a vybavení domu začněte nejdříve s nejcennějšími kusy (např. rodinné památky) a poté pokračujte dalším vybavením, které se snadno poškodí a nelze ho omýt (rodinné fotografie, elektrospotřebiče apod.).

Kde se ubytovat během evakuace?

V případě povodně jsou v obci zřízena dvě **evakuační centra**, která slouží jako místo pro ubytování a stravování občanů.

Kontakty na evakuační centra:

<u>Kulturní dům Hrobce</u>

Ke Hřišti 14, Hrobce tel.: 704 612 977

Mateřská škola Rohatce

Doksanská 72, Rohatce tel.: 704 612 977

Než opustíte domácnost aneb finální kontrola

Než opustíte domácnost, zkontrolujte, zda jste udělali vše potřebné před vaší evakuací (dle doporučení HZS ČR, zdroj: <u>www.hzscr.cz</u>):

- uhaste otevřený oheň v topidlech,
- vypněte elektrické spotřebiče (kromě ledniček a mrazniček),
- uzavřete přívod vody a plynu,
- ověřte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt nebo dům,
- nezapomeňte dětem vložit do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou,
- kočky a psy si vezměte s sebou v uzavřených schránkách i s očkovacím průkazem,
- exotická zvířata, která přežijí delší dobu, nechejte doma, zásobte je potravou,
- vezměte evakuační zavazadlo pro sebe i děti,
- uzamkněte byt nebo dům,
- dbejte pokynů osob pověřených organizací evakuace.

V případě, že se evakuujete sami, oznamte tuto skutečnost i s místem, kam budete evakuováni, na obecním úřadě (tel.: 416 848 023, 704 612 977).

A také:

- přeparkujte auto do bezpečí (vhodné místo je v ulici Nádražní),
- odveď te hospodářská zvířata do bezpečí,
- při menším očekávaném zaplavení (cca do 1 metru) můžete utěsnit dveře pytli s pískem (při vyšší hladině však hrozí nebezpečí velkého tlaku, který může způsobit zhroucení stěn),
- pokud je to možné, utěsněte odpady nebo použijte klapky proti zpětnému vniknutí vody kanalizací.

Doporučení pro občany žijící v záplavovém území

Pokud bydlíte v oblasti, kde povodně hrozí, je velmi důležité být na povodně připravený a dodržovat tyto zásady.

Buďte na povodeň připraveni:

- pokud je to možné, pojistěte se (dejte si pozor na vymezení pojistných podmínek),
- pokud je pojistné příliš vysoké nebo není možné nemovitost pojistit, mějte uloženou finanční rezervu pro případ mimořádné události,
- dopředu promyslete možná technická řešení dodatečné ochrany před povodněmi:
  - $\rightarrow$ pořizujte si lehký a skladný nábytek,
  - ightarrow drahé spotřebiče by měly být dobře přístupné a snadno odpojitelné,
  - → technické vybavení domu (kotel, bojler, jističe apod.) umístěte mimo dosah hladiny povodně (nebo se ujistěte, že je lze přemístit),
- připravte si vlastní povodňový plán a promyslete si konkrétní kroky před případnou blížící se povodní (jak si rychle připravím evakuační zavazadlo, co musím udělat, než opustím dům, kam vystěhuji vybavení domu, kam převezu domácí zvířata aj.).

Neohrožujte ostatní:

- udržujte koryta řek čistá (např. nevhazujte do nich posekanou trávu nebo jiné předměty),
- nenechávejte na vašich pozemcích volně položené objekty, které by mohla voda odplavit (např. palivové dříví) a zhoršit tak průběh povodně.

Jak si připravit svůj povodňový plán?

Váš povodňový plán vám pomůže promyslet si nezbytné kroky, které je třeba před blížící se povodní udělat, abyste ochránili své zdraví a snížili škody na vašem majetku. Přitom je důležité, abyste si svůj povodňový plán připravili v době "klidu", kdy nejste ve stresové situaci a je na vše dostatek času. Jen tak se totiž vyhnete tomu, že na něco důležitého při povodni zapomenete.

Promyslete a doplňte si vlastní povodňový plán:

1) Důležité kontakty (Koho budu varovat? Kdo mi pomůže? Kdo mi poradí?)

Jméno – rodina, sousedé, známí	Telefonní číslo

2) Kam vystěhuji nebo vynesu **nábytek a vybavení domu**? V jakém pořadí budu nábytek stěhovat? Kam jej umístím (do vyšších pater domu, ke známým, na místo, které poskytla obec)?

Nábytek nebo vybavení domu	Kam jej vystěhuji?

3) Co musím vyklidit ze **sklepa**, **garáže**, **kůlny** nebo **zahrady** (např. zahradní technika, elektrické nářadí, chemikálie)?

Věci, které vyklidím (a odkud)	Kam věci přemístím?

4) Kam odvezu **vozidlo** (auto, traktor apod.)?

Vozidlo	Kam ho odvezu?

5) Jak zajistím **domácí zvířata**? Jak a kam je odvezu?

Zvíře	Jak ho zajistím a kam odvezu?

6) Co musím udělat **před odchodem** z domu? Na co **nezapomenout**?

uzavřít přívod plynu,
uzavřít přívod vody,
vypnout elektrické spotřebiče (kromě ledničky a mrazničky),
uhasit otevřený oheň v topidlech,
zabalit evakuační zavazadlo pro všechny členy rodiny,
zajistit dakladu a connacti
zajistit doklady a cennosti,

Zdroje

- Kohoutek, Tomáš a lvo Čermák. *Psychologie katastrofické události.* Praha, Academia 2009.
- Kolektiv autorů: Ochrana obyvatelstva a krizové řízení. Praha, MV-GŘ HZS ČR 2015.
- Kopecký, Miroslav. Ochrana člověka za mimořádných událostí.
  Olomouc, UPOL 2014.
- Kovář, Milan. Ochrana před přirozenými a zvláštními povodněmi.
  Praha, MV-GŘ HZS ČR 2002.
- **MV-GŘ HZS ČR.** *Pro případ ohrožení příručka pro obyvatele*. Praha, 2003. Dostupné z: www.mvcr.cz/clanek/pro-pripad-ohrozeni-prirucka-pro-obyvatele.aspx
- Cempírková S., Z. Rathauský, R. Richter, M. Spálenková a J. Valášek. *Co dělat .... Povodeň.* Praha, Centrum pro bezpečný stát, o. s. 2013.
- Tomášek, Aleš a kol. Žijeme v záplavovém území. Praha, Člověk v tísni, o. p. s. 2015.
- Vymětal, Štěpán. Krizová komunikace a komunikace rizika. Praha, Grada 2009.
- Vymětal, Štěpán. Povodně doporučení psychologů MV. Praha, MV ČR 2009.
- Wolfová, Beata. Příručka pro obyvatele Plaňan pro případ mimořádné události.
  Praha, Diakonie ČCE Středisko humanitární a rozvojové spolupráce 2018.
- Wolfová B., J. Stuchlík a J. Dvořáková. Příručka pro obyvatele Rudníku pro případ mimořádné události. Praha, Diakonie ČCE – Středisko humanitární a rozvojové spolupráce 2019.
- <u>www.mvcr.cz</u>
- www.hzscr.cz
- www.povodne.diakonie.cz
- www.odolnaobec.cz
- www.zachranny-kruh.cz

Jak se chránit před povodněmi? Příručka pro obyvatele Hrobec

© Diakonie ČCE – Středisko humanitární a rozvojové spolupráce, 2020 Všechna práva vyhrazena.

Autor: Ing. Mgr. Beata Wolfová, Mgr. et Mgr. Kamila Šimková, Mgr. Jarmila Dvořáková, Ph.D.

Vydala Diakonie ČCE – Středisko humanitární a rozvojové spolupráce Belgická 22, 120 00 Praha 2, email: spolu@diakonie.cz www.diakoniespolu.cz / www.odolnaobec.cz

Grafická úprava: Petr Bláha Fotografie: Petra Valentová Tisk: FLASH STYLE s.r.o. Kollárova 10A, 186 00 Praha – Karlín www.gogoprint.cz

Vydání první, 2020

